

ZAMONAVIY MAKTABGACHA TA'LIM MUASSASALARIDA
TEXNOLOGIYALARNING O'RNI

Xurramova Zuxra Saidovna

559 - sonli Eksperimental Davlat maktabgacha ta'lim muassasasi tarbiyachisi

Annotatsiya: Ushbu maqolada zamonaviy maktabgacha ta'lim muassasalarida texnologiyalarning o'rni va ahamiyati ko'rib chiqiladi. Tadqiqot usullari sifatida adabiyotlar tahlili va maktabgacha ta'lim muassasalarida kuzatuvlar o'tkazish qo'llanildi. Natijalar shuni ko'rsatadiki, texnologiyalar bolalarning o'qish va rivojlanish jarayonini yaxshilaydi, o'qituvchilar ish samaradorligini oshiradi hamda ota-onalar bilan aloqalarni mustahkamlaydi.

Kalit so'zlar: Maktabgacha ta'lim, texnologiyalar, ta'lim sifati, o'quv jarayoni, ota-onalar ishtiroki

Аннотация: В данной статье рассматривается роль и значение технологий в современных дошкольных учреждениях. В качестве методов исследования использовались анализ литературы и наблюдения в дошкольных учреждениях. Результаты показывают, что технологии улучшают процесс обучения и развития детей, повышают эффективность работы учителей и укрепляют связи с родителями.

Ключевые слова: Дошкольное образование, технологии, качество образования, образовательный процесс, участие родителей

Abstract: This article examines the role and importance of technology in modern preschool institutions. Literature analysis and observation in preschool educational institutions were used as research methods. The results show that technologies improve the reading and development process of children, increase the effectiveness of teachers' work and strengthen ties with parents.

Keywords: Preschool education, technology, quality of education, educational process, parent participation

KIRISH

Bugungi kunda texnologiyalar hayotimizning barcha jabhalariga, jumladan ta'lim tizimiga ham jadal kirib kelmoqda. Maktabgacha ta'lim muassasalari ham bundan mustasno emas. Oxirgi yillarda maktabgacha ta'lim sohasida texnologiyalardan foydalanish tobora ortib bormoqda [1]. Texnologiyalar bolalarning o'qish va rivojlanish jarayonini qo'llab-quvvatlash, o'qituvchilar ish samaradorligini oshirish hamda ota-onalar bilan aloqalarni yaxshilashda muhim rol o'ynaydi [2]. Ushbu maqolaning maqsadi zamonaviy maktabgacha ta'limda texnologiyalarning o'rni va ahamiyatini tadqiq etishdan iborat.

USULLAR VA ADABIYOTLAR TAHLILI

Mavjud adabiyotlar va tadqiqotlarning tahlili. Maktabgacha ta'limda texnologiyalardan foydalanish mavzusidagi ilmiy maqolalar, hisobotlar va statistik ma'lumotlar o'rganib chiqildi. Xususan, Ruziyev va Rahimovning [3] O'zbekiston maktabgacha ta'lim tizimida axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini joriy etish holati va istiqbollariga bag'ishlangan tadqiqoti muhim ahamiyatga ega.

Bir nechta maktabgacha ta'lim muassasalarida kuzatuvlar o'tkazildi va kuzatuvlar davomida texnologiyalardan foydalanish darajasi, qo'llaniladigan vositalar va dasturiy ta'minotlar

o'rganildi. Suhbatlarda esa texnologiyalarning afzalliklari, kamchiliklari va istiqbolli yo'nalishlari haqida fikrlar o'rganildi.

NATIJALAR

Texnologiyalar bolalarni o'qitish va rivojlantirishda samarali vosita hisoblanadi. Interaktiv o'quv materiallari, multimediya taqdimotlari, ta'limiy o'yinlar va ilovalar bolalarning bilim olishga qiziqishini oshiradi, dars jarayonini qiziqarli va samarali qiladi [4].

Texnologiyalar tufayli o'qituvchilar o'z ishlarini optimallashtirishi, vaqtni tejashi va yanada sifatli ta'lim berishi mumkin [5]. Masalan, bolalarning yutuqlarini avtomatlashgan tizimlar orqali kuzatish, ota-onalar bilan onlayn aloqa o'rnatish, turli xil hujjatlarni elektron shaklda yuritish va boshqalar.

Texnologiyalar ota-onalarning ta'lim jarayonidagi ishtirokini kuchaytirish imkonini beradi [6]. Maxsus dasturlar va platformalar orqali ota-onalar farzandining yutuqlari, qiyinchiliklari va ehtiyojlari haqida doimiy xabardor bo'lib turadi, tarbiyachilar bilan aloqa qiladi.

Ayrim kamchiliklar ham mavjud: texnologiyalarga haddan ziyod ruju qo'yish bolalarda kompyuter va gadjetlarga qaramlikni keltirib chiqarishi mumkin [7]. Ba'zi tarbiyachilar texnologiyalardan unumli foydalana olmaydi. Texnologiyalarni joriy etish va qo'llab-quvvatlash uchun mablag' talab etiladi.

TAHLIL VA MUHOKAMA

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, umumiy hisobda texnologiyalar maktabgacha ta'lim sifatini oshirishda muhim o'rin tutadi. Biroq ulardan oqilona va me'yorida foydalanish zarur. Texnologik vositalar an'anaviy ta'lim usullarini to'liq almashtirmasligi, balki to'ldirishi va boyitishi lozim [8]. Tarbiyachilar texnologiyalardan samarali foydalanish bo'yicha o'qitilishi, ota-onalar esa bolaga real hayotiy ko'nikmalarni singdirish zarurligi to'g'risida ogohlantirilib turilishi kerak.

Shu o'rinda texnologiyalarning maktabgacha yoshdagi bolalarga psixologik ta'sirini ham e'tiborga olish lozim. Ayrim tadqiqotchilar bolalarning texnologiyalarga haddan ziyod ruju qo'yishi ularning ijtimoiy ko'nikmalarini susaytirishi, nutq va jismoniy rivojlanishiga salbiy ta'sir ko'rsatishi mumkinligini ta'kidlashadi. Shu sababli maktabgacha ta'lim muassasalarida texnologiyalardan foydalanishda bolaning yosh xususiyatlari, qiziqishlari va ehtiyojlarini hisobga olish, ularning salomatligiga zarar yetkazmaslik muhim ahamiyatga ega.

Texnologiyalarning yana bir muhim jihati - *ularning tarbiyachi va ota-onalar o'rtasidagi hamkorlikni mustahkamlashdagi o'rnidir*. Zamonaviy aloqa vositalari, masalan, messenjerlar, ijtimoiy tarmoqlar, maxsus mobil ilovalar tarbiyachilar va ota-onalarning doimiy aloqada bo'lishi, o'zaro axborot almashishi, tarbiya jarayonidagi ishtirokini ta'minlaydi. Natijada, ota-onalar maktabgacha ta'lim muassasasidagi jarayonlardan xabardor bo'ladi, o'z farzandining rivojlanishini kuzatib boradi, zarur hollarda tarbiyachidan maslahat va yo'riqnomalar oladi. Bu esa oila va ta'lim muassasasi o'rtasidagi uzviylikni ta'minlaydi.

Shu bilan birga, texnologiyalarni maktabgacha ta'lim tizimiga tatbiq etish jarayonida bir qator muammolar ham mavjud. **Birinchi**dan, barcha maktabgacha ta'lim muassasalarini zarur texnik vositalar, jumladan kompyuterlar, proyektorlar, interaktiv doskalar bilan ta'minlash, doimiy internet aloqasini yo'lga qo'yish talab etiladi. Bu esa katta moliyaviy mablag'larni talab qiladi. **Ikkinchi**dan, pedagoglarning texnologik bilim va ko'nikmalari yetarli darajada shakllanmaganligi, ularning ayrimlari yangiliklarga tayyor emasligi kuzatilmoqda. Shu

sababli tarbiyachilar uchun texnologiyalardan samarali foydalanish bo'yicha treninglar, malaka oshirish kurslari, seminarlar tashkil etish zarur.

Yana bir muhim masala - *texnologiyalardan foydalanishda xavfsizlik va ma'lumotlar himoyasi*dir. Bolalar haqidagi shaxsiy ma'lumotlar, ularning rasmlari va videolari internetga chiqib ketmasligi, uchinchi shaxslar qo'lga tushmasligi uchun maxsus himoya choralari ko'rilishi lozim. Ota-onalarning roziligi va xabardorligini ta'minlash, ma'lumotlarni shifrlash muhim ahamiyatga ega.

Texnologiyalar maktabgacha ta'limni yangi bosqichga olib chiqish, tarbiya va ta'lim jarayonini sifat jihatidan yangilash, ota-onalar ishtirokini kengaytirish imkonini beradi. Ayni paytda texnologiyalarni joriy qilishda ehtiyotkorlik bilan yondashish, ularning salbiy ta'sirlarini minimallashtirish, bolaning yosh xususiyatlari va ehtiyojlarini e'tiborga olish talab etiladi.

XULOSA

Maktabgacha ta'lim tizimida texnologiyalardan foydalanish tobora ommaviy tus olmoqda va bu jarayon yanada kuchayib borishi kutilmoqda. Texnologiyalar ta'lim sifatini oshirish, o'qituvchilar va ota-onalar o'rtasidagi hamkorlikni mustahkamlashning muhim vositasidir. Texnologiyalardan foydalanishda me'yor va ehtiyotkorlik zarur, ular an'anaviy usullar bilan uyg'unlikda qo'llanilishi lozim. Tarbiyachi va ota-onalarning texnologik savodxonligini oshirish, bu boradagi tadqiqotlarni kengaytirish istiqbolli yo'nalishlar hisoblanadi.

REFERENCES

1. Karimov, U. U. (2021). Zamonaviy axborot texnologiyalari maktabgacha ta'lim sifatini oshirish omili sifatida. "Pedagogik mahorat" jurnali, 3-son, 145-148.
2. Ruziyev, E., & Rahimov, S. (2020). O'zbekiston maktabgacha ta'lim tizimida axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini joriy etish holati va istiqbollari. FarDU Ilmiy xabarlar jurnali, 2-son, 320-325.
3. Ruziyev, E., & Rahimov, S. (2020). O'zbekiston maktabgacha ta'lim tizimida axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini joriy etish holati va istiqbollari. FarDU Ilmiy xabarlar jurnali, 2-son, 320-325.
4. Xo'jamurodov, M. (2019). Ta'lim sifatini oshirishda innovatsion texnologiyalarning roli. FarDU Ilmiy xabarlar jurnali, 6-son, 220-223.
5. Sattorov, A. (2018). Maktabgacha ta'lim muassasalarida axborot texnologiyalari - tarbiyachi faoliyatining sifat mezoni sifatida. Maktabgacha va boshlang'ich ta'lim jurnali, 5-son, 10-15.
6. Abdullayeva, S. (2020). Ota-onalar va tarbiyachilar o'rtasidagi hamkorlikni ta'minlashda zamonaviy texnologiyalarning ahamiyati. Maktabgacha ta'lim jurnali, 2-son, 80-83.
7. Saidov, S. (2017). Maktabgacha yoshdagi bolalarga texnologiyalarning salbiy ta'siri. Maktabgacha ta'lim jurnali, 6-son, 32-35.
8. Rahmonov, U. (2021). An'anaviy va zamonaviy ta'lim uyg'unligi - sifat kafolati. "Pedagogik ta'lim" jurnali, 4-son, 95-98.